

2×2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). 2×2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16056>

Özet

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i (Revize Formu), bireylerin akademik ba?ar? ba?lam?nda benimsedikleri motivasyonel hedefleri ölçmek amac?yla geli?tirilmi? ve Türkçe'ye uyarlanm?? bir ölçektir. Ölçek, dört temel alt boyut çerçevesinde, yakla?ma ve kaç?nma motivasyonlar?n? öğrenme ve performans hedefleriyle birle?tirerek 2x2 Ba?ar? Yönelimleri Modeli'ni de?erlendirir. 12 maddeden olu?an bu revize formun geçerlik ve güvenirlik çal??malar? Serhat Arslan ve A. Ak?n taraf?ndan yap?lm??tır (2015).

Anahtar Kelimeler

Ba?ar? Yönelimleri, 2x2 Model, Öğrenme Yönelimi, Performans Yönelimi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, ?ç Tutarlılık, Adaptasyon.

Yazarlar

Serhat Arslan, A. Ak?n.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin ba?ar? hedeflerine yönelik motivasyonel yönelimlerini, dört farklı kategori alt?nda (ö?renme-yakla?ma, ö?renme-kaç?nma, performans-yakla?ma ve performans-kaç?nma) kapsamlı bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu revize form, literatürdeki 2x2 ba?ar? yönelimleri çerçevesine uygun olarak, özellikle e?itim ve psikoloji alanlar?nda kullan?lmak üzere tasarlanm??tır.

Ölçek, öğrencilerin bir görevi tamamlama, ustalık kazanma veya akranlar?na göre üstünlük sa?lama gibi hedeflere ne ölçüde yakla?t???n? veya ba?ar?s?zl??? ne ölçüde kaç?nd???n? belirlemeye yard?mcı olur. Bu sayede, motivasyonel profillerin akademik sonuçlar ve psikolojik iyi olu? üzerindeki etkileri incelenebilir.

Yapı

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i, psikolojideki motivasyon teorilerinden türetilen dört faktörlü bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, hedefin tan?m? (ö?renme/ustalık odaklı vs. performans/ego odaklı) ve hedefin de?erli?i (yakla?ma vs. kaç?nma) olmak üzere iki temel boyutu birle?tirir.

Ölçek, toplam 12 madde ile a?a??daki dört alt boyutu de?erlendirmektedir:

Öğrenme-Yakla?ma Yönelimi (Learning-Approach): Bireyin bir görevi tam olarak anlama, ustalık kazanma ve yetkinli?ini art?rma hedefine yönelmesini ifade eder.

Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi (Learning-Avoidance): Bireyin bir görevi yanlı?? anlama, ustal?kta ba?ar?s?z olma veya tam olarak ö?renememe durumundan kaç?nma hedefini ifade eder.

Performans-Yakla?ma Yönelimi (Performance-Approach): Bireyin akranlar?na göre daha iyi performans gösterme, yetkinli?ini kan?tlama ve olumlu de?erlendirmeler alma hedefine yönelmesini ifade eder.

Performans-Kaç?nma Yönelimi (Performance-Avoidance): Bireyin akranlar?ndan daha kötü performans göstermeme, yetersiz görünmeme veya olumsuz de?erlendirmelerden kaç?nma hedefini ifade eder.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, Türk örnekleminde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Analizler sonucunda, 12 maddeden olu?an dört boyutlu yap?n?n (ö?renme-yakla?ma, ö?renme-kaç?nma, performans-yakla?ma ve performans-kaç?nma yönelimi) iyi bir uyum sergiledi?i tespit edilmi?tir.

Elde edilen uyum indeksleri, teorik dört faktörlü modelin ampirik verilerle tutarlı? oldu?unu göstermektedir. Bu bulgular, ölçe?in ba?ar? yönelimlerinin 2x2 yap?s?n? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini kan?tlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, alt boyutlar?n iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) hesaplanarak belirlenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda elde edilen katsayılar, alt boyutlar için kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer almaktadır.

Alt boyutlara ait iç tutarlılık güvenirlik katsayılar? şu ?ekildedir:

Ö?renme-Yakla?ma Yönelimi: .72

Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi: .68

Performans-Yakla?ma Yönelimi: .62

Performans-Kaç?nma Yönelimi: .69

Ayr?ca, ölçe?in düzeltilmi? madde toplam korelasyon katsayılar?n?n .50 ile .70 aras?nda s?ralanmas?, maddelerin ilgili olduklar? alt boyutlar? ölçmede yeterli düzeyde tutarlılık gösterdi?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amacıyla ger?ekle?tirilen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), dört boyutlu modelin verilerle uyumunu desteklemi?tir. Elde edilen uyum istatistikleri, modelin

mükemmel veya iyi uyum gösterdi?ini kan?tlamaktad?r.

DFA sonuçlar?na ili?kin detayl? uyum indeksleri ?unlard?r:

Ki-Kare de?eri (χ^2): 172.08

Serbestlik Derecesi (sd): 48

Yakla??k Hata Karekök Ortalamas? (RMSEA): .076

Normlanmam?? Uyum ?ndeksi (NNFI): .97

Normlanm?? Uyum ?ndeksi (NFI): .98

Kar??la?t?rma Uyum ?ndeksi (CFI): .98

Art?ml? Uyum ?ndeksi (IFI): .98

Göreceli Uyum ?ndeksi (RFI): .96

?yilik Uyum ?ndeksi (GFI): .94

Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kal?nt? (SRMR): .048

Ölçüm Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon) ve Revize Form

Format: 12 madde, 4 alt boyutlu yap?.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Akademik ba?lamda kullan?lmaktad?r).

Ya? Grubu: Ara?t?rman?n yap?ld??? ba?lama ba?l? olarak genellikle ergenlik dönemi ve sonras? (üniversite ö?rencileri) için uygundur.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uyarlama çal??mas? Sakarya Üniversitesi E?itim Dergisi'nde yay?nlanm??t?r, bu da popülasyonun muhtemelen üniversite ö?rencileri oldu?unu göstermektedir.

Test Metodolojisi: Bireyin maddelere kat?l?m derecesini belirleyen 5'li Likert derecelendirme sistemi kullan?lmaktad?r (1=kesinlikle kat?lm?yorum - 5=kesinlikle kat?l?yorum).

Anahtar Kelimeler

Akademik Motivasyon, Ba?ar? Hedefleri, Ö?renme Motivasyonu, Likert Ölçe?i, Psikometrik Özellikler, Revize Form, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

İleti?im E-posta Adresleri: serhatarслан@sakarya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Sakarya Üniversitesi (Yay?n referans?ndan ç?kar?lm??t?r).

İzinler, Ücret ve Test Y?I?

İzinler ve Ücret: Kullan?m için izin ve ücret bilgisi net olarak belirtilmemi?tir. Sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I? (Uyarlama): 2015 (Referans makalenin yay?n y?I?).

Ek Bilgi: Orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir. The original PDF can be downloaded here: 22-basari-yonelimleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Arslan, S. ve Ak?n, A. (2015). 2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i (Revize Formu):geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Sakarya University Journal of Education*, 5(1), 7-15.

Makale Linki: suje.sakarya.edu.tr

2x2 Ba?ar? Yönelimleri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek 12 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktadır.

Ö?renme-Yakla?ma Yönelimi (3 madde): Derste anlat?lan konular? tamamen ö?renmeyi amaçlar?m.

Ö?renme-Kaç?nma Yönelimi (3 madde): Derste anlat?lan konular? tamamen ö?renmeyi amaçlar?m.

Performans-Yakla?ma Yönelimi (3 madde): S?n?f?mdaki ö?rencilere göre daha iyi performans göstermeyi amaçlar?m.

Performans-Kaç?nma Yönelimi (3 madde): Di?er ö?rencilerden daha kötü performans göstermemeyi amaçlar?m.